

Udskriftsdato: 1. maj 2026 (Gældende)

Delvist afslag på aktindsigt i materiale i Forsvarsministeriet. Afgrænsning af aktindsigtsanmodning. Gennemførelse af ekstrahering

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Journalnummer: Sag nr. 15/04141

Delvist afslag på aktindsigt i materiale i Forsvarsministeriet. Afgrænsning af aktindsigtsanmodning. Gennemførelse af ekstrahering

Svar til journalist A, medie B

20-11-2015

Sag nr. 15/04141

Delvist afslag på aktindsigt i materiale vedrørende et analysearbejde i Forsvarsministeriet

Jeg har nu færdigbehandlet sagen.

Det er min opfattelse, at Forsvarsministeriet ud fra almindelig sproglig forståelse af din anmodning af 12. august 2015 burde have afgrænset din aktindsigtsanmodning til at angå alle dokumenter, der var oprettet i ministeriet vedrørende analysearbejdet om det danske forsvars udvikling.

Jeg kan ikke tilsidesætte Forsvarsministeriets vurdering af, at notatet om forswarets udvikling er et ministerbetjeningsdokument omfattet af offentlighedslovens § 24, stk. 1. Jeg er således enig med Forsvarsministeriet i, at notatet i udgangspunktet er undtaget fra aktindsigt.

Efter min gennemgang af notatet er det i øvrigt min opfattelse, at du har fået aktindsigt i de oplysninger, som du efter offentlighedslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., om ekstrahering har ret til. Jeg kan desuden ikke kritisere, at Forsvarsministeriet gav dig indsigt i de ekstraheringspligtige oplysninger ved at udarbejde et nyt dokument, som alene indeholdt disse oplysninger.

Nedenfor kan du læse nærmere om begrundelsen for resultatet af min undersøgelse. Fra side 10 har jeg lavet en sagsfremstilling.

Ombudsmandens udtalelse

1. Hvad drejer sagen sig om?

Sagen drejer sig om aktindsigt i materiale vedrørende et analysearbejde om det danske forsvars udvikling.

Ud fra din aktindsigtsanmodning identificerede ministeriet et notat af maj 2015 om forsvarets udvikling som omfattet af din anmodning, og ministeriet gav dig delvis aktindsigt i det i en afgørelse af 15. september 2015.

Ministeriet henviste til, at notatet var omfattet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 24, men fandt samtidig, at der i notatet indgik ekstraheringspligtige oplysninger, som du efter lovens § 28, stk. 1, 1. pkt., havde ret til aktindsigt i. Du fik delvis aktindsigt i notatet, på den måde at ministeriet udleverede et nyt dokument, der var udarbejdet til formålet, og som alene indeholdt de ekstraheringspligtige oplysninger.

Forsvarsministeriet overvejede meroffentlighed efter offentlighedslovens § 14, stk. 1, i forhold til de ikke-udleverede dele af notatet, men ud fra en konkret afvejning af modstående hensyn fandt ministeriet ikke grundlag for at give dig aktindsigt i videre omfang.

Den 16. oktober 2015 – samtidig med at ministeriet afgav sin udtalelse til mig – gav ministeriet dig desuden aktindsigt i tre e-mails, der var journaliseret på samme sag som det ovennævnte notat.

2. Forsvarsministeriets forståelse af din aktindsigtsanmodning – sagens ramme

Ved e-mail af 12. august 2015 bad du om aktindsigt i ”alt materiale” vedrørende et nærmere bestemt analysearbejde om det danske forsvars udvikling, omtalt i en artikel i Berlingske den 10. august 2015.

Forsvarsministeriet identificerede på baggrund af din anmodning et notat om forsvarets udvikling, modtaget i ministeriet den 2. juni 2015 fra Den Værnsfælles Forsvarskommando og journaliseret på ministeriets sag med j.nr. 2015/004131. Du fik ved afgørelsen af 15. september 2015 delvis aktindsigt i dette notat.

Det fremgår af aktlisten, som samtidig blev sendt til dig, at der på den pågældende sag endvidere var journaliseret tre e-mails udvekslet mellem Den Værnsfælles Forsvarskommando og Forsvarsministeriet i perioden 2.-3. juni 2015 i forbindelse med fremsendelsen af notatet til ministeriet.

Disse e-mails anså Forsvarsministeriet ikke for omfattet af din anmodning.

Ministeriet har i sin udtalelse af 16. oktober 2015 i den forbindelse bemærket, at din anmodning af 12. august 2015 ”ikke omfattede den ’medfølgende mailkorrespondance’”.

Derimod har ministeriet opfattet din klage til mig bl.a. som en anmodning om aktindsigt i de pågældende e-mails. Ministeriet har i en afgørelse af 16. oktober 2015 på den baggrund meddelt dig aktindsigt i e-mailene.

Jeg mener, at ministeriet ud fra almindelig sproglig forståelse af din anmodning af 12. august 2015 – hvori du bad om aktindsigt i ”alt materiale” vedrørende analysearbejdet – burde have afgrænset din aktindsigtsanmodning til at angå alle dokumenter, der var oprettet i ministeriet om sagsforholdet. Det

er på den baggrund min opfattelse, at ministeriet allerede i forbindelse med afgørelsen af 15. september 2015 burde have anset de tre e-mails for omfattet af din anmodning.

Jeg har gjort Forsvarsministeriet bekendt med min opfattelse, men foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold, da du som nævnt fik udleveret e-mailene i forbindelse med ministeriets afgørelse af 16. oktober 2015.

3. Forsvarsministeriets anvendelse af offentlighedslovens § 24 – ministerbetjening

3.1. Forsvarsministeriet har anset notatet om forsvarrets udvikling for undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, jf. § 23, stk. 1, nr. 2.

De relevante dele af bestemmelserne lyder således:

”§ 23. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

...

2) dokumenter, der efter § 24, stk. 1, udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.

...

§ 24. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand, mellem:

1) Et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder.

...

Stk.2. Oplysninger om sagens faktiske grundlag m.v. er efter reglerne i §§ 28 og 29 omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler uanset stk. 1.

...”

Om anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 24, stk. 1, fremgår bl.a. følgende af forarbejderne til bestemmelsen (lovforslag nr. L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketinget 2012-13):

”Bestemmelsen i stk. 1 har (...) i første række til *formål* at sikre en beskyttelse af den interne og politiske beslutningsproces, når dokumenter og oplysninger udveksles mellem forskellige myndigheder i forbindelse med ministerbetjening. Bestemmelsen skal ses i lyset af, at en minister har brug for at få kvalificeret fortrolig rådgivning og bistand fra embedsværket også i sager, hvor ekspertisen er fordelt på flere forvaltningsmyndigheder, og bestemmelsen skal medvirke til, at ministeren på hensigtsmæssig måde kan varetage sine funktioner som regeringspolitiker.

...

Det afgørende for, om et dokument eller en oplysning, der udveksles mellem f.eks. to ministerier i stk. 1's forstand sker i forbindelse med ministerbetjening, er, om udvekslingen sker i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at ministeren *har* eller *vil få* behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Det vil dog uden videre kunne lægges til grund, at ministeren har brug for rådgivning og bistand, såfremt udvekslingen af dokumenter mellem to forskellige forvaltningsmyndigheder sker i et tilfælde, hvor ministeren selv eller ministersekretariatet på ministerens vegne har bedt embedsværket f.eks. undersøge eller overveje et spørgsmål. I mange tilfælde vil der imidlertid ikke foreligge en konkret 'bestilling' fra ministeren, og ved vurderingen af, om der er konkret grund til at antage, at der vil opstå et behov for at yde ministeren bistand m.v., må der i stedet for lægges vægt på, om ministeren i den konkrete sammenhæng erfaringsmæssigt får brug for embedsværkets bistand, eller om det i øvrigt ud fra sagens mere eller mindre politiske karakter må forventes, at ministeren får brug herfor.

Bestemmelsen i stk. 1 skal fortolkes og anvendes restriktivt, og i tilfælde, hvor der foreligger tvivl om, hvorvidt bestemmelsen finder anvendelse, skal der lægges vægt på, om *hensynet til den interne og politiske beslutningsproces* taler for, at de pågældende dokumenter eller oplysninger kan undtages fra retten til aktindsigt.

Bestemmelsen finder således anvendelse, hvor udvekslingen sker i forbindelse med det, der kan betegnes 'den politiske' ministerbetjening.

Som eksempler på opgaver, der vil være omfattet af bestemmelsen, kan bl.a. nævnes embedsværkets rådgivning af ministeren om mulige politiske problemer i en sag samt løsningen heraf, embedsværkets bistand i forbindelse med forberedelse af forhandlinger med f.eks. andre ministerier eller oppositionen, embedsværkets bistand i forbindelse med ministerens deltagelse i en forespørgselsdebat eller et samråd i Folketinget, embedsværkets bistand i forbindelse med ministerens deltagelse i et telefonisk eller 'fysisk' møde med andre ministre, embedsværkets udarbejdelse af lovforslag og besvarelse af folketings spørgsmål samt embedsværkets bistand i forbindelse med forberedelse og iværksættelse af politiske initiativer som politikoplæg, reformprogrammer, handlingsplaner og idékataloger.

...

Omfattet af bestemmelsen er forskellige *typer af interne dokumenter (og oplysninger)*, der udveksles i forbindelse med ministerbetjening, herunder bl.a. udkast til 'talepapir' og 'beredskabstalepunkter', udkast til pressemeddelelser, materiale til brug for pressemøder mv., udkast til bidrag til besvarelse af folketings spørgsmål, notater, redegørelser, idékataloger, sagkyndige udtalelser og vurderinger, handlingsplaner mv.

Retsvirkningen af, at et internt dokument eller en intern oplysning anses for omfattet af bestemmelsen i stk. 1, er, at dokumentet eller oplysningen *ikke* i forbindelse med afgivelsen til en anden forvaltningsmyndighed *mister sin interne karakter*. Dokumenter eller oplysninger, der udveksles i forbindelse med ministerbetjening, kan således ikke anses for afgivet til udenforstående. Ved udførelsen af opgaver i forbindelse med ministerbetjening kan f.eks. et ministeriums departement og en underordnet styrelse i princippet anses for en (funktionel) enhed. ”

Se endvidere betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 598 ff., og Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 425 ff.

3.2. Det fremgår af Forsvarsministeriets afgørelse, at notatet om forsvarets udvikling efter forståelse med ministeriet er udarbejdet af Den Værnsfælles Forsvarskommando som led i et analysearbejde til brug for forsvarsministerens politikfastlæggelse.

Ministeriet har anset notatet for omfattet af offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, under henvisning til at det er udvekslet mellem Forsvarsministeriet og Den Værnsfælles Forsvarskommando på et tidspunkt, hvor der var konkret grund til at antage, at forsvarsministeren havde eller ville få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.

3.3. Som anført i forarbejderne til § 24, stk. 1, er formålet med bestemmelsen at sikre en beskyttelse af den interne og politiske beslutningsproces, når dokumenter og oplysninger udveksles mellem forskellige myndigheder i forbindelse med ministerbetjening.

Bestemmelsen indebærer således en udvidelse af beskyttelsen af den interne og politiske beslutningsproces i forhold til bestemmelsen i § 23, stk. 1, nr. 1. Forarbejderne nævner – som eksempel på opgaver, der vil være omfattet af bestemmelsen – bl.a. embedsværkets bistand i forbindelse med forberedelse og iværksættelse af politiske initiativer som politikoplæg, reformprogrammer, handlingsplaner og idékataloger.

Efter min gennemgang af sagen og under hensyn til det, som er anført i forarbejderne, kan jeg ikke tilsidesætte Forsvarsministeriets vurdering af, at notatet om forsvarets udvikling er et ministerbetjeningsdokument omfattet af offentlighedslovens § 24, stk. 1.

Jeg er derfor enig i, at notatet i udgangspunktet er undtaget fra aktindsigt.

4. Forsvarsministeriets anvendelse af offentlighedslovens § 28 – ekstrahering

4.1. Offentlighedslovens § 28 lyder således:

”§ 28. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-4, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen. Det samme gælder oplysninger om eksterne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke, i det omfang

- 1) det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug,
- 2) de pågældende oplysninger fremgår af andre dokumenter, som udleveres i forbindelse med aktindsigten, eller

3) oplysningerne er offentligt tilgængelige. ”

Pligten til at foretage ekstrahering efter § 28, stk. 1, 1. pkt., gælder – som det fremgår af bestemmelsen – for oplysninger om ”en sags faktiske grundlag”.

Det afgørende for, om en oplysning skal ekstraheres, er, om der er tale om egentlige faktuelle oplysninger eller andre oplysninger, der bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag.

Myndighedens tilkendegivelse af standpunkter, argumenter og vurderinger mv. falder således uden for ekstraheringspligten. Det samme gælder interne politiske og strategiske vurderinger og udtalelser.

For en nærmere beskrivelse af ekstraheringspligten henvises til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 476 ff.

4.2. Forsvarsministeriet har vurderet, at en række oplysninger i notatet om forswarets udvikling er ekstraheringspligtige i medfør af offentlighedslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. Ministeriet har som følge heraf udleveret de pågældende oplysninger. Ministeriet har i den forbindelse bemærket, at der i altovervejende grad er tale om offentligt tilgængelige oplysninger, men at ministeriet har valgt ikke at undtage disse efter lovens § 28, stk. 2, nr. 3.

Ministeriet har desuden bemærket, at enkelte oplysninger er udleveret i medfør af meroffentlighedsprincippet, jf. lovens § 14, stk. 1.

Ministeriet har derudover bemærket, at notatet ikke indeholder eksterne faglige vurderinger, som skal ekstraheres efter § 28, stk. 1, 2. pkt. Endvidere har ministeriet bemærket, at der i notatet heller ikke indgår interne faglige vurderinger, som er ekstraheringspligtige efter lovens § 29.

4.3. Jeg har gennemgået notatet, herunder de oplysninger, som du har fået udleveret. Det er på den baggrund min opfattelse, at du har fået aktindsigt i de oplysninger i notatet, som du efter offentlighedslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., har ret til.

Jeg er desuden enig med ministeriet i, at notatet ikke indeholder eksterne faglige vurderinger omfattet af lovens § 28, stk. 1, 2. pkt.

Endvidere er jeg enig med Forsvarsministeriet i, at bestemmelsen i lovens § 29 om interne faglige vurderinger ikke er relevant, allerede fordi der ikke er tale om ”en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan eller lignende”. Jeg har derfor samlet set ikke grundlag for at foretage mig noget i forhold til omfanget af den aktindsigt, som du med afgørelsen af 15. september 2015 har fået i notatet om forswarets udvikling.

4.4. Som anført i pkt. 1 gav ministeriet dig ved afgørelsen af 15. september 2015 aktindsigt i et til formålet udarbejdet særskilt dokument, hvor de ekstraherede oplysninger var samlet.

I klagen til mig gav du udtryk for utilfredshed med dette. Du henviste til, at ”den valgte måde gør det umuligt at se notaternes form, hvor store mængder oplysninger, der er givet og ikke givet aktindsigt i, medfølgende mailkorrespondance m.v.”.

Samtidig med at Forsvarsministeriet på baggrund af min høring traf en ny afgørelse og meddelte dig aktindsigt i e-mailkorrespondancen (jf. pkt. 2 ovenfor), udleverede ministeriet med henvisning til din klage en udgave af notatet om forsvarrets udvikling, hvor de ikke-udleverede afsnit var dækket over.

Ministeriet henviste imidlertid samtidig til, at der i Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), side 478 f., er anført følgende:

”Ekstraheringen gennemføres enten ved, at de oplysninger/vurderinger, der skal meddeles aktindsigt i, skrives over på et andet dokument, der herefter udleveres, eller ved, at oplysninger mv., der i det pågældende dokument kan undtages, lækkes ud eller på anden måde dækkes over, således at det alene er ekstraheringspligtige oplysninger/vurderinger, der fremgår af det (afledte) udleverede dokument. ”

Retstilstanden er på dette punkt uændret sammenlignet med den tidligere offentlighedslov. Se herved betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 555.

Jeg har på denne baggrund ikke grundlag for at kritisere den måde, hvorpå ministeriet i første omgang gav dig aktindsigt i notatet.

Jeg forstår, at ministeriet efterfølgende valgte at imødekomme dit ønske om en kopi af det originale dokument (med udstregninger). Dette kan ikke give mig anledning til bemærkninger.

5. Offentlighedslovens § 14 – meroffentlighed

Offentlighedslovens § 14 lyder således:

”§ 14. Det skal i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af §§ 23-35. Der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler i lov om behandling af personoplysninger.

...”

Det fremgår af Forsvarsministeriets afgørelse af 15. september 2015, at ministeriet i forbindelse med afgørelsen overvejede, om der efter princippet om meroffentlighed var grundlag for at give dig aktindsigt i de øvrige, ikke-udleverede dele af notatet om forsvarrets udvikling.

Ministeriet foretog en afvejning af på den ene side de hensyn, som offentlighedslovens § 24 skal beskytte, dvs. hensynet til den interne og politiske beslutningsproces, over for på den anden side hensynet til

den berettigede interesse, du som journalist må antages at have i at få udleveret oplysningerne. På dette grundlag fandt ministeriet ikke anledning til at give dig yderligere aktindsigt.

Efter min gennemgang af de undtagne dele af notatet har jeg ikke grundlag for at kritisere Forsvarsministeriets vurdering.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til:

Forsvarsministeriet

Sagsfremstilling, sag nr. 15/04141

Ved e-mail af 12. august 2015 anmodede du Forsvarsministeriet om aktindsigt i "alt materiale, der vedrører det i denne artikel nævnte analysearbejde". Du henviste til en artikel af 10. august 2015 offentliggjort på Berlingskes hjemmeside politiko.dk under overskriften "General advarer: Danmark mister stjernestatus i NATO".

Forsvarsministeriet bekræftede modtagelsen i en e-mail af 21. august 2015 og oplyste samtidig, at ministeriet forventede at svare på din anmodning i løbet af uge 36. Ved e-mail af 4. september 2015 meddelte ministeriet dig, at der ville gå yderligere en til to uger, før svaret forelå.

Ministeriet traf afgørelse den 15. september 2015. Af afgørelsen fremgik følgende:

"Forsvarsministeriet har i ministeriets sags- og dokumenthåndteringssystem identificeret et dokument omfattet af anmodningen i form af et notat af maj 2015 om Forsvarets udvikling (dokument nr. 379849), som Forsvarsministeriet den 2. juni 2015 modtog fra Værnsfælles Forsvarskommando. En aktliste vedlægges.

Dokumentet blev ved fremsendelsen betegnet som et ufærdigt udkast, og det er udarbejdet som led i et analysearbejde, der efter forståelse med Forsvarsministeriet gennemføres af Den Værnsfælles Forsvarskommando til brug for forsvarsministerens politikfastlæggelse.

Afgørelse

Forsvarsministeriet meddeler delvist aktindsigt i notatet af maj 2015.

Begrundelse

Under henvisning til offentlighedslovens § 24, stk. 1, nr. 1, jf. § 23, stk. 1, nr. 2, meddeler Forsvarsministeriet ikke aktindsigt i hele notatet, da det er udvekslet mellem Forsvarsministeriet og Værnsfælles Forsvarskommando på et tidspunkt, hvor der var konkret grund til at antage, at forsvarsministeren har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand.

Ekstraheringspligtige oplysninger

Forsvarsministeriet finder, at notatet indeholder ekstraheringspligtige oplysninger om sagens faktiske grundlag, som er relevante for sagen, jf. offentlighedslovens § 28, stk. 1, 1. pkt.

Det fremgår til bemærkningerne til bestemmelsen (lovforslag L 144 af 7. februar 2013), at det er afgørende for, om en oplysning skal ekstraheres efter bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., at der er tale om egentlige faktuelle oplysninger eller andre oplysninger, der bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag.

Ekstraheringspligten efter stk. 1, 1. pkt., omfatter ikke interne og eksterne faglige vurderinger samt politiske og strategiske udtalelser, ligesom ekstraheringspligten ikke omfatter tilkendegivelser af standpunkter, argumenter eller vurderinger med hensyn til en sags afgørelse.

Der vedlægges et særskilt dokument med de efter Forsvarsministeriets vurdering ekstraheringspligtige oplysninger. Det bemærkes, at der i alt overvejende grad er tale om offentligt tilgængelige oplysninger, men Forsvarsministeriet har besluttet ikke at undtage disse efter offentlighedslovens § 28, stk. 2, nr. 3. Endvidere bemærkes, at enkelte oplysninger udleveres efter princippet om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 14, stk. 1.

Notatet indeholder ikke eksterne faglige vurderinger omfattet af offentlighedslovens § 28, stk. 1, 2. pkt.

Eftersom der ikke er tale om 'en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan eller lignende', er der ikke efter offentlighedslovens § 29 interne faglige vurderinger, som skal ekstraheres.

Meroffentlighed

Forsvarsministeriet har overvejet, om de øvrige oplysninger i dokumentet omfattet af offentlighedslovens § 24, bør udleveres til dig efter princippet om meroffentlighed i offentlighedslovens § 14, stk. 1. Forsvarsministeriet har i den forbindelse foretaget en afvejning af på den ene side de hensyn, der ligger til grund for bestemmelsen, og på den anden side den berettigede interesse, du som journalist må antages at have i, at anmodningen om aktindsigt imødekommes. Forsvarsministeriet har ikke fundet grundlag for at meddele aktindsigt i videre omfang. ”

Den 23. september 2015 klagede du til mig over ministeriets afgørelse på følgende måde:

”Jeg skal dels klage over den måde, aktindsigten er givet på – den valgte måde gør det umuligt at se notaternes form, hvor store mængder oplysninger, der er givet og ikke givet aktindsigt i, medfølgende mail-korrespondance m.v.

Jeg skal dertil klage over, at en række oplysninger ikke er givet. Jeg mener ikke ministerbetjeningsreglen gør det muligt at undlade at udlevere faglige input og faktuelle beskrivelser, idet der ikke er tale om en egentlig politisk sag.”

Den 1. oktober 2015 bad jeg Forsvarsministeriet om en udtalelse om sagen. Jeg bad samtidig om at modtage det dokument, som ministeriet havde anset for omfattet af din anmodning, i en version, hvor det fremgik, hvilke oplysninger der var udleveret, og hvilke der ikke var.

Jeg modtog Forsvarsministeriets udtalelse den 16. oktober 2015. Ministeriet anførte bl.a. følgende:

”Journalist A anfører i sin klage til ombudsmanden af 23. september 2015, at der ikke er meddelt aktindsigt i den ’... medfølgende mail-korrespondance’.

Hertil bemærkes, at A’s anmodning om aktindsigt af 12. august 2015 ikke omfattede den ’... medfølgende mailkorrespondance’.

Som det fremgår af Forsvarsministeriets vedlagte skrivelse af d.d. med bilag til A, har ministeriet meddelt aktindsigt i dokumenterne omfattet af den nye anmodning.

Forsvarsministeriet har i øvrigt med samme skrivelse på baggrund af formuleringen af klagen vedlagt en udgave af notatet om Forsvarets udvikling, hvor de ikke udleverede afsnit er dækket over (kapiteloverskrifter er medtaget).

Forsvarsministeriet skal dog samtidig i den forbindelse bemærke, at der i Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), side 478 (§ 28, pkt. 4), er anført følgende om gennemførelsen af ekstrahering: *’Ekstraheringen gennemføres enten ved, at de oplysninger/vurderinger, der skal meddeles aktindsigt i, skrives over på et andet dokument, der herefter udleveres, eller ved, at oplysninger mv., der i det pågældende dokument kan undtages, lækkes ud eller på anden måde dækkes over, således at det alene er de ekstraheringspligtige oplysninger/vurderinger, der fremgår af det (afledte) udleverede dokument.’*

For så vidt angår Forsvarsministeriets vurdering af, hvilke oplysninger der er omfattet af ekstraheringspligten efter offentlighedslovens § 28, stk. 1, nr. 1, kan Forsvarsministeriet henholde sig til det anførte herom i ministeriets afgørelse af 15. september 2015 og i øvrigt bemærke, at de afsnit i notatet, som ministeriet ikke har fundet ekstraheringspligtige, typisk vedrører vurderinger af fremtidige forhold (jf. f.eks. ved anvendelsen af ordet ’forventes’) og i lyset heraf krav, behov og forslag vedrørende forsvarrets fremtidige udvikling.

Forsvarsministeriet kan i øvrigt henholde sig til ministeriets afgørelse af 15. september 2015.”

I brevet, som samtidig blev sendt til dig, anførte ministeriet bl.a. følgende:

”Forsvarsministeriet meddeler under henvisning til din klage aktindsigt i den efterspurgte mailkorrespondance mellem Værnsfælles Forsvarskommando og Forsvarsministeriet.

Herudover vedlægger Forsvarsministeriet en udgave af notatet om Forsvarets udvikling, hvor de ikke udleverede afsnit er dækket over (kapiteloverskrifter er medtaget). ”

Ved brev af 20. oktober 2015 bad jeg om inden 2 uger at modtage dine eventuelle bemærkninger til ministeriets udtalelse.

Jeg modtog ingen bemærkninger fra dig, og den 4. november 2015 meddelte jeg dig, at sagen var klar til behandling.